ХУЛОСАИ ШУРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.КОА-014 НАЗДИ ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИ ТОҶИКИСТОН БАРОИ ДАРЁФТИ ДАРАҶАИ ИЛМИИ НОМЗАДИ ИЛМҲОИ ИҚТИСОДӢ АЗ РӮЙИ ИХТИСОС

Парвандаи аттестатсионии №______________
Қарори шурои диссертатсионӣ аз 17.09.2025, №67

Барои сазовор донистани Зуҳуров Бахтиёр Искандарович, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ, дода мешавад.

Диссертатсияи Зуҳуров Бахтиёр Искандарович дар мавзуи «Истифодабарии самараноки сарватҳои табиӣ ҳамчун омили рушди иқтисодиёти минтақа (дар мисоли Вилояти Хатлон)», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ санаи 11 июли соли 2025, дар асоси хулосаи мусбати комиссияи экспертӣ барои ҳимоя қабул карда шуд, суратмаҷлиси №86 Шурои диссертатсионии 6D.КОА-014 назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон (Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734067, ш. Душанбе, кӯчаи Нахимов 64/14), ки он дар асоси фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон 07 январи соли 2022, таҳти №13/шд ва дар асоси фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25 октябри соли 2024, таҳти №402/шд таъсис дода шудааст.

Зуҳуров Бахтиёр Искандарович 26-уми январи соли 1983 таваллуд шудааст, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Зуҳуров Б. И. соли 2000 ба Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон) ба ихтисоси муносибатҳои байналхалқӣ (мутахассис) дохил шуда соли 2006 донишгоҳи мазкурро хатм намудааст.

Аз соли 2004 то аввали соли 2025 дар лоиҳаҳои гуногуни ташкилотҳои байналмиллалӣ оид ба рушди устувор дар вазифаҳои гуногун ба ҳайси мутахассиси рушди маҳал, мутахассиси ҳифзи муҳити зист, таъғирёбии иқлим ва идоранамоии захираҳои табиӣ, роҳбари лоиҳа ва инчунин ба ҳайси машваратчии (консултанти) байналмиллалӣ дар самти ҳифзи муҳити зист ва таъғирёбии иқлим низ фаъолият намудааст.

Аз соли 2020 то соли 2023 ба ҳайси унвонҷӯи Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон таҳсил карда, онро аз рӯйи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ хатм кардааст.

Мавзуи диссертатсияи Зуҳуров Бахтиёр Искандарович дар ҷаласаи Шурои олимони Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз 30-юми апрели соли 2021, суратҷаласаи №9/5.4 тасдиқ шуда, мувофиқи қарори Шурои олимони Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз 30 сентябри соли 2022, суратҷаласаи №0.2/3.14 иваз гардидааст.

Роҳбари илмӣ:

Содиқов Метархон Соқибекович - доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент, профессори кафедраи иқтисоди ҷаҳони Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон мебошад.

Муқарризони расмӣ:

- Садриддинов Манучеҳр Исломиддинович - доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент, мудири шуъбаи Академияи хурди илмҳои Тоҷикистон дар назди раёсати АМИТ;

- Тешаев Мирзошариф Саидҷафарович, номзади илмҳои иқтисодӣ, ҷонишини декан оид ба таълими факултети молиявӣ-иқтисодии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи А. Рӯдакӣ;

Муассисаи пешбар – Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушди кишоварзии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон дар тақризи худ, ки аз ҷониби н.и.и., дотсент, ходими пешбари илмии шуъбаи омӯзиши равандҳои инноватсионӣ дар комплекси агросаноатии Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушди кишоварзии АИКТ Одиназода Ш.Т. таҳия гардида, дар ҷаласаи шуъбаи омӯзиш ва мониторинги сармоягузорӣ дар комплекси агросаноатии Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушди кишоварзии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон муҳокима ва тасдиқ карда шудааст (протоколи №4, аз 14.08.2025), хулосаи мусбат додааст. Тақриз аз ҷониби директори Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушди кишоварзии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон, академик Пиризода Ҷ. С. санаи 14.08.2025 сол тасдиқ шудааст.

Дар тақриз хулоса чунин бароварда шудааст, ки диссертатсияи Зуҳуров Бахтиёр Искандарович дар мавзуи “Истифодабарии самараноки сарватҳои табиӣ ҳамчун омили рушди иқтисодиёти минтақа (дар мисоли Вилояти Хатлон)”барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз руйи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ таҳқиқоти илмӣ-тахассусии ба итмомрасида буда, ба талаботи муқарраргардидаи тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ мебошад. Ҳамзамон диссертатсия дорои аҳамияти баланди назариявию амалӣ ва навгониҳои илмӣ буда, дар сатҳи баланди илмию методологӣ омода гардида, масъалаи муҳимми илмӣ ҳалли худро ёфтааст ва муаллифи он Зуҳуров Бахтиёр Искандарович сазовори дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз руйи ихтисоси зикршуда мебошад.

Автореферат ва корҳои илмии нашршудаи довталаби дараҷаи илмӣ пурра мундариҷаи асосии диссертатсияро инъикос менамояд. Дар хулосаи мусбат қайд шудааст, ки довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ оид ба мавзуи диссертатсия 7 интишороти илмӣ, аз ҷумла 4 мақола дар маҷаллаҳои тақризшаванда дорад.

ФЕҲРИСТИ КОРҲОИ ЧОПШУДАИ МУАЛЛИФ ДОИР БА МАВЗУИ ДИССЕРТАТСИЯ

Мақолаҳо дар маҷаллаҳои тақризшаванда:

[1-М] Зуҳуров, Б. И. Баъзе масъалаҳои илмии истифодабарии захираҳои табиӣ дар шароити бозор [Матн] / Б. И. Зуҳуров // Паёми молия ва иқтисод. – 2022. – №. 4-2(34). – С. 174-182. ISSN: 2663-0389

[2-М] Зуҳуров, Б. И. Хусусияти ҷанбаҳои иқтисодии истифодабарии захираҳои табиӣ дар кишварҳои хориҷӣ [Матн] / М. С. Содиқов, Б. И. Зуҳуров // Паёми молия ва иқтисод. – 2023. – №. 2(36). – С. 89-98. ISSN: 2663-0389.

[3-М] Зуҳуров, Б. И. Арзёбии иқтисодии иқтидори сарватҳои табиӣ дар вилояти Хатлон [Матн] / Б. И. Зуҳуров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. – 2023. – №. 12. – С. 108-114. ISSN: 2413-5151

[4-М] Зуҳуров, Б. И. Танзими давлатии сарватҳои табиӣ ҳамчун омили рушди минтақаҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Б. И. Зуҳуров // Паёми Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон. – 2024. – №. 1(51). С. 90-96 ISSN: 2308-054X

Дар дигар нашрияҳо:

[5-М]. Зухуров, Б.И. Ҳамкории сармоягузории Ҷумҳурии Тоҷикистон бо кишварҳои СҲШ. [Матн] / М.С. Содиков, Б.И. Зухуров // Низоми буҷети Ҷумҳурии Тоҷикистон дар даврони истиқлоли давлатӣ: ҳолат ва дурнамои рушди он; маҷмуаи маводҳои Конференсияи илмӣ-амалии Ҷумҳуриявӣ бахшида ба рузи кормандони мақомоти молия (ДДМИТ, 11.12.2021, ш. Душанбе). – Душанбе, 2021. - С. 75-80.

[6-М]. Зуҳуров, Б.И. Истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ ҳамчун омили рушди истеҳсолоти воридотивазкунанда дар ҶТ [Матн] / Б.И. Зухуров // Маҷмуаи маводҳои Конфронси байналмилалии илмӣ-амалӣ: Татбиқи сиёсати мусоидат ба содирот ва воридотивазкунии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити ҷаҳонишавӣ (ДДМИТ, 23.12.2023 ш. Душанбе). – Душанбе, 2023. – С. 87-98.

[7-М]. Зухуров Б.И. Роҳҳои баландбардории истифодаи сарватҳои табиии минтақаи Хатлон дар заминаи ҷалби сармоягузорӣ. [Матн] / Б.И. Зухуров., М.С. Содиқов // Муаммоҳо ва дурнамои ҳамкориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити рушди ҳамгироии минтақавии иқтисодӣ. Маводҳои конференсияи Ҷумҳуриявии илмию амалӣ. (ш. Душанбе, 25-уми апрели соли 2025).-Душанбе ДДМИТ, 2025.-С.35-44.

Ба диссертатсия ва автореферат тақризҳо ворид шуданд:

1. Раҷабов Р. К. профессори кафедраи молияи Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор бо чунин эродҳо:

1. Дар ҷараёни таҳлил, масъалаҳои маблағгузории истифодабарии сарватҳои табиӣ дар минтақаи Хатлон кам ба назар мерасад.

2. Хуб мешуд агар дар автореферати диссертатсия масъалаҳои танзими давлатӣ ба таври муфассал низ инъикос меёфт.

2. Самандарзода И.Ҳ. – доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи таҳлили иқтисодӣ ва омори Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур бо чунин эродҳо:

1. Бо вуҷуди он ки мавзуъ дар мисоли вилояти Хатлон хуб таҳлил шудааст, муфид мебуд, агар баъзе муқоисаи кӯтоҳ бо таҷрибаи ҷумҳуриҳои ҳамсоя низ оварда мешуд.

2. Масъалаи танзими давлатии фаъолияти хоҷагидорӣ дар шакли маблағгузорӣ низ кам таҳлил гаштааст.

3. Содиқзода П. - номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент, мудири кафедраи иқтисодиёти ҷаҳонии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон бо чунин эродҳо:

1. Хуб мешуд, агар мисолҳои рақамӣ ва муқоисавӣ бо дигар минтақаҳо пурра пешниҳод мешуданд.

2. Мафҳумҳои назариявӣ хуб ифода ёфтаанд, вале беҳтар мешуд агар бархе аз истилоҳот бо шарҳҳои амиқтар мукаммал мегардиданд.

4. Алиқулов А.Р. - номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент, мудири кафедраи система ва технологияи иттилоотии Донишгоҳи технологии Тоҷикистон бо чунин эродҳо:

1. Сатҳи илмии автореферат боз ҳам баландтар мешуд агар муаллиф нақшаҳои мушаххаси марҳилавӣ барои истифодаи самарноки сарватҳои табиӣ пешниҳод мекард.

2. Дар қисматҳои алоҳидаи матн такрори баъзе фикрҳо мушоҳида мешавад, ки бо таҳрири сабук онҳоро бартараф намудан мумкин мебошад.

Ҳамаи тақризҳо мусбат буда, қисме аз эродҳо хусусияти тавсиявӣ доранд.

Интихоби муқарризони расмӣ бо пешниҳоди комиссияи ташхисии шурои диссертатсионӣ, инчунин бо мавҷудияти салоҳият ва мавқеи устувор дар доираи таҳқиқи масъалаҳои истифодабарии самараноки сарватҳои табиӣ, мавҷудияти интишорот дар соҳаи мазкур ва қобилияти баҳодиҳӣ ба аҳаммияти илмию назариявии диссертатсия, ҳамчунин бо розигии шахсӣ барои пешниҳоди тақриз асоснок шудааст.

Интихоби муассисаи пешбар бо он асоснок карда шудааст, ки Институти иқтисодиёт ва таҳқиқи системавии рушди кишоварзии Академияиилмҳои кишоварзии Тоҷикистон дар самти илми дахлдор шинохташуда буда, қодир аст, ки арзиши илмӣ ва амалии диссертатсияро муайян намояд.

Шурои диссертатсионӣ қайд мекунад, ки аз тарафи довталаби дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ:

- ***консепсияи*** илман асоснок пешниҳод шудааст, ки метавон – дар асоси омӯзиши ҷанбаҳо ва консепсияҳои назариявии истифодабарии самараноки сарватҳои табиӣ дар минтақа ташаккул ва рушди фаъолияти хоҷагидорӣ дар самти истифодаи самараноки сарватҳои табиӣ кӯшиши мукаммалгардонии заминаи илмӣ-назариявии он анҷом дода шудааст; бо назардошти хусусиятҳои миллӣ ва минтақавӣ аҳамияти иқтисодӣ ва иҷтимоии он муайян гардида, дар заминаи он ғояҳои истифодаи самараноки иқтидори табиии кишвар пешниҳод шудааст, ки тибқи он проблемаи баррасишаванда бо роҳи алтернативӣ, тавассути истифодаи технологияҳо ва рушди сармояи инсонӣ ва маблағгузории давлативу ҷалби сармоягузории хориҷӣ фаҳмида мешавад.

- таърифи муаллифии истифодаи самараноки сарватҳои табиӣ пешниҳод шудааст, ки зери он консепсияи истифодаи сарватҳои табиӣ бо роҳи оқилона, иқтисодӣ ва бо назардошти манфиатҳои дарозмуддат истифода шаванд, фаҳмида мешавад.

- бо дарназардошти аҳамияти стратегӣ доштани истифодаи самараноки сарватҳои табиӣ махсус нақши минтақа қайд шудааст; дар асоси таҷрибаи пешқадами хориҷӣ муҳиммияти дар сатҳи олӣ қарор доштани масъалаи истифодаи самараноки сарватҳои табиӣ дар Вилояти Хатлон тасдиқ карда шудааст ва дар ин замина имкониятҳои рақобатпазирӣ ва иқтидори калони табиӣ аз ҷиҳати илмӣ асоснок карда шудааст.

Аҳаммияти назариявии таҳқиқоти мазкур бо он асоснок карда мешавад, ки дар он:

- ***муқаррароти*** асосии кор бо муҳтавои натиҷаҳои илмии бадастоварда ва ва алоқамандии он бо санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, маълумоти омории Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, монографияҳо ва корҳои илмии олимони ватанӣ ва хориҷӣ оид ба омӯзиши масъалаҳои истифодабарии захираҳои табиӣ ба таври васеъ истифода шудаанд.

исбот шудааст, ки вобаста ба натиҷаҳои таҳлили ҳолати воқеии минтақа сарватҳои табиии минтақа чун омили рушди иқтисодиёти Хатлон баррасӣ гардидаанд. Инчунин имкониятҳои рақобатпазирӣ ва иқтидори калони табиии он дар рушди ояндаи минтақа муайян гардида, вазъи истифодабарии иқтидори вилояти Хатлон ва маҷмуи омилҳое ки барои истифодаи самаранок мусоидат мекунанд ошкор гардидаанд.

Вобаста ба масъалагузории дар диссертатсия ҷойдошта:

- ***ғояи*** таҳқиқот дар пояи муқаррароте асос ёфтааст, ки тавассути таҳлил ва ҷорӣ намудани таҷрибаи пешқадами хориҷӣ дар соҳаи истифодаи самараноки сарватҳои табиӣ, саҳми минтақаи Хатлонро дар фаъолияти хоҷагидории кишвар ба таври кофӣ арзёбӣ карда, муаммоҳои асосиро, ки ҳалли онҳоро талаб мекунанд, муайян ва механизмҳоеро, ки ба таҳкими истифодаи самараноки сарватҳои табиӣ дар вилояти Хатлон нигаронида шудаанд, таҳия карда, дар ниҳоят, ба баланд бардоштани самаранокии истифодабарии сарватҳои табиии дар минтақа ноил гардидан мумкин аст.

самтҳои ба сифати роҳҳои мукаммалгардонии истифодаи самараноки сарватҳои табиии дар минтақа тавсияҳои муаллифӣ, самтҳои асосии истифодабарии сарватҳои табиӣ ва истифодаи самараноки онҳо ва таъсири онҳо ба таъмини рушди босубот дар давлатҳои хориҷӣ ошкор гардидааст. Инчунин вариантҳои имконпазири истифодаи таҷрибаи хориҷӣ барои кишвар асоснок карда мешавад;

омӯхта шудаанд: 1) омӯзиши ҷанбаҳои илмиву назариявии иқтисодии истифодабарии сарватҳои табиӣ ғояҳои истифодаи самараноки иқтидори табиии кишвар имкон дод, ки консепсияи алоҳида оид ба истифодаи оқилонаи сарватҳои табиӣ илман асоснокшуда таҳия ва пешниҳод шудааст; 2) имкониятҳои татбиқи таҷрибаи хориҷии истифодаи самараноки захираҳои табиӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон; 3) усулҳои арзёбии иқтисодии экологӣ ва таъсири он ба таъмини ҳифзи муҳити зист ва самаранокии истифодаи иқтидори табиию захиравии минтақа.

-роҳҳои мукаммалнамоии танзими давлатии истифодаи самараноки захираҳои табиӣ дар минтақа.

- ***методикаи*** таҳлилу арзёбии истифодаи самараноки сарватҳои табиӣ ва татбиқи механизмҳои самарабахши он доир ба вазъи иқтидори табиӣ арзёбӣ гардид, имкониятҳо ва самтҳои афзалиятнокии истифодаи захираҳои табиӣ ва таъсири экологӣ мушаххас ва тақвият бахшида шуданд.

Аҳаммияти натиҷаҳои бадастовардаи довталаби дараҷаи илмӣ дар амалия чунин тасдиқ карда мешавад, ки:

- ***тавсияҳои методӣ ва амалии*** таҳиякардаи муаллиф дар раванди тадриси фанҳои «Иқтисодиёти минтақа», «Сармоягузорӣ», «Иқтисодиёти миллӣ», ва дигар маводи илмӣ-амалӣ дар кафедраи иқтисоди корхонаҳо ва соҳибкории Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон мавриди истифода қарор гирифтаанд **(санади татбиқи натиҷаҳо аз 05.03.2025 таҳти №68-дс**).

- ***моделҳои*** иқтисодӣ оид ба сифати роҳҳои мукаммалгардонии фаъолияти хоҷагидории минтақа дар самти истифодаи самараноки сарватҳои табиӣ, истифодаи усулҳои тактикию стратегӣ вобаста ба вазъи баамаломада, ягонагии воситаҳо ва амалҳо, иртиботи мутақобила бо усулҳои таҳлил, танзим, ва банақшагирӣ пешниҳод ва роҳҳои мукаммалнамоии танзими давлатии истифодаи самараноки захираҳои табиӣ дар минтақа асоснок шудаанд.

- ***стратегияи*** мукаммалгардонии истифодабарии самараноки сарватҳои табиӣ, бо таваҷҷуҳ ба ҷалби сармоягузорӣ ва дастгирии давлатӣ, диверсификатсияи сарчашмаҳо, гузаштан ба модели нави рушди иқтисодӣ дар заминаи истифодаи оқилонаи сарватҳои табиӣ ва истифодаи васеъи имкониятҳои минтақа, ҷолибияти маблағгузорӣ, ва умуман ба тавсеъаи муносибатҳои истеҳсолӣ нигаронида шудааст.

- ***пешниҳод шудааст*** оид ба такмили заминаи ҳуқуқиву иқтисодӣ пешниҳод гардида, роҳҳои амалӣ намудани онҳо асоснок шудаанд.

- **Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки:**

- ***назарияи*** илман асоснок дар асоси таҳқиқоти олимони соҳа, омӯзиши асарҳои илмӣ оид ба назарияи истифодаи самараноки сарватҳои табиии минтақа, таъсири истихроҷи сарватҳои табиӣ ба бахши воқеъии минтақа, усулҳои арзёбии иқтисодии экологӣ ва таъсири он ба самаранокии истифодаи иқтидори табиию захиравии минтақа ***пешниҳод гардидааст,*** ки имконияти таъмини рушди устувор ва самараноки фаъолияти хоҷагии минтақаро фароҳам оварда, бевосита ба сатҳи рушди иқтисоди миллӣ дар оянда мусоидат хоҳад намуд.

- ***равиши илман*** вобаста ба натиҷаҳои таҳлили ҳолати воқеии устувории минтақа дар самти истифодаи самараноки сарватҳои табиӣ, алалхусус роҳҳои такмилдиҳӣ ва танзими давлатии истифодаи самараноки сарватҳои табиӣ дар минтақа пешниҳод карда мешавад, ки такмили заминаи зарурӣ, тақвияти рушди фаъолияти хоҷагидории минтақа, таҳкими заминаи сармояи ватаниву хориҷиро фаро мегирад.

- ***усулҳои*** таҳлили маҷмуӣ ва диалектикӣ, ки усулҳои иқтисодӣ, таҳлили муқоисавӣ, усули баҳодиҳии экспертӣ, пешгӯйӣ, таҳлилӣ, монографӣ, баҳодиҳии экологӣ-иқтисодӣ, усули пешгӯӣ ва усули муқоисавии таҳлил истифода шудаанд.

- **муайян карда шуд,** ки натиҷаҳои сифатӣ ва микдории таҳқиқот тавассути манбаъҳои муътамади назариявӣ ва амалӣ таъйид гардида, истинод ба адабиёти иқтибосгардида бо риояи муқаррароти мавҷуда сурат гирифтааст. Диссертатсия ва автореферат аз санҷиши асолати илмӣ гузашта, маълумотнома аз барномаи "Антиплагиат" сароҳатан сатҳи онро 83,45% ва 92% нишон додааст.

Саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот: 1) интихоб ва таҳияи мавзуъ, асосноккунӣ ва мубрамияти он, мақсади гузошташуда ва накшаи кории ичрои вазифаҳои он бо иштироки бевоситаи муаллиф гузаронида шудааст; 2) Муаллиф дар васеътар намудани назарияи истифодабарии самараноки сарватҳои табиии минтақа бо пешниҳоди консепсияи муаллифӣ саҳми худро гузошта, муносибати системавиро нисбат ба рушди фаъолияти хоҷагидории минтақа дар заминаи истифодаи оқилонаи сарватҳои табиӣ ва инчунин дар асоси таҳлили таҷрибаи хориҷӣ ва таҳияи механизмҳои мутобиқшавӣ, бо назардошти омилҳои таъсиррасон пешниҳод кардааст; 3) иштироки бевоситаи муаллиф дар иҷрои накшаи корҳои илмӣ дар ҳамаи давраҳо ҷиҳати таҳия ва нашри мақолаҳо, асосноккунӣ ва мубраммияти он, мақсади гузошташуда ва накши иқтидори сарватҳои табиӣ дар рушди устувори иқтисодиёти минтақа муайян карда шудааст; 4) дар омода намудани 7 мақола, аз он ҷумла 4-адад мақолаи илмӣ дар нашрияҳои Комиссияи олии аттестасионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаи омӯхташуда иборат аст.

Шурои диссертатсионӣ ба хулоса омад, ки таҳқиқоти диссертатсионии Зуҳуров Бахтиёр Искандарович дар мавзуи «Истифодабарии самараноки сарватҳои табиӣ ҳамчун омили рушди иқтисодиёти минтақа (дар мисоли Вилояти Хатлон)», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ, кори мустақилона анҷомшудаи илмӣ ва тахассусӣ махсуб ёфта, дорои мубрамӣ, навгониҳои илмӣ ва аҳаммияти назариявию амалӣ мебошад ва дар таҳкими асосҳои назариявию методии такмили амалиётҳои рақамии бонкӣ саҳм гузошта, имкон медиҳад, ки масоили ҳалталаби соҳа ҳаллу фасл гарданд. Диссертатсия ба бандҳои 2, 9, 16, 19 ва 25-и Шиносномаи ихтисосҳои илмии КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ мувофиқат мекунад.

Дар маҷлиси Шурои диссертатсионии 6D.КОА-014 аз санаи 17.09.2025 қарори сазовор донистани Зуҳуров Бахтиёр Искандарович бо дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.03 – Иқтисодиёти минтақавӣ ва ҳудудӣ қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар шурои диссертатсионӣ 15 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла мутахассисон 5 нафар аз руйи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда. Аз 15 нафар аъзои шурои диссертатсионии дар ҷаласа иштирокдошта овоз доданд: ба тарафдории додани дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ: «Тарафдор» –15 нафар, «Муқобил» – нест, «Бетараф» – нест, бюллетенҳои беэътибор – нест.

Раиси
шурои диссертатсионӣ
доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор **Фақеров Ҳ.Н.**

Котиби илмии
шурои диссертатсионӣ
номзади илмҳои иқтисодӣ **Убайдуллоев Ф.К.**

17 сентябри соли 2025.